

6 BYRUMS RAUKAR – sällsamma stenstoder

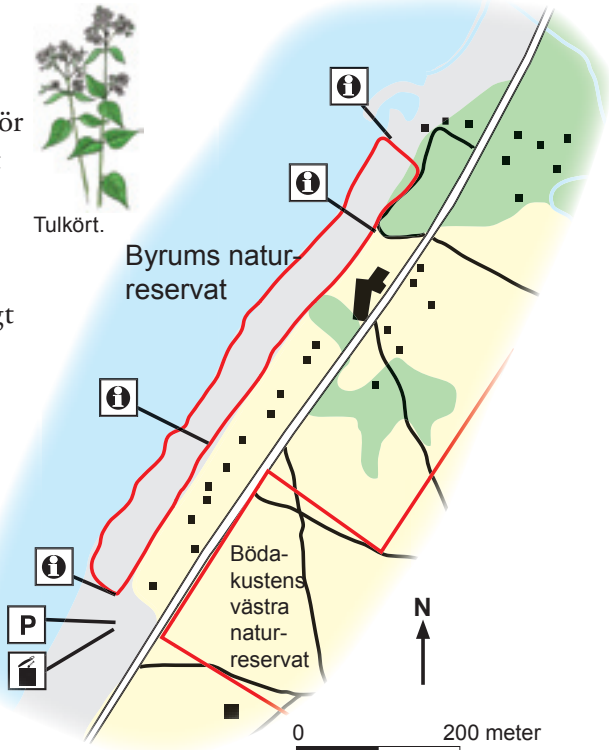
Vid Byrum finns Ölands mest kända och bäst utformade rauk-
område. De sällsamma stenstoderna har under årmiljonerna
mejslats fram av havets ständiga rörelser mot kalkstenen.

Utanför raukarna finns jämna kalkstenshällar som skjuter ut i vattnet. De har troligen bidragit till att raukbildningen avstannat, då de hindrar vågorna från att ytterligare mejsla ut berggrunden.

ÖLANDS BERGGRUND

För 490 miljoner år sedan befann sig den landmassa som Öland tillhör i höjd med södra vändkretsen, i ett tropiskt klimat. Kalkslam började avsättas i stora korallrev i varma, grunda hav. Under lång tid pressades korallreven samman under högt tryck och den öländska kalkstenen bildades. Forskare anser att det tog 1000 år av kalkutfällningar för att en millimeter av dagens kalksten skulle bildas. Mäktigheten på de öländska kalkstenslagren uppgår som mest till 40 meter, vilket innebär att det tog 40 miljoner år för Ölands kalkstensberggrund att bildas.

RAUKAR OCH FOSSIL

På grund av olika innehåll av lermaterial varierar kalkstenens hårdhet. Raukarna vid Byrum har bildats när lösare kalksten eroderats bort genom vågornas påverkan och lämnat kvar stenstoder av hårdare kalksten. Området vid Byrum är rikt på fossil. Fossil är döda urtidsdjur som sjunkit till havsbottenarna och bäddats in i sediment. Sedimenten har under lång tid pressats samman till en bergart, i vilken djurens former bevarats. Vid Byrum förekommer fossil av trilobit-släktet *Asaphus*, så rikligt att den fått ge namn åt ett lager i kalkstenen. *Kom ihåg att det är förbjudet att plocka fossil! Du får endast njuta av dem på plats!*

Vid Byrum kan man studera både trilobiter, ett slags leddjur som levde i haven för 560-250 miljoner år sedan och ortoceratiter, urtidsbläckfiskar som förekom för 500-130 miljoner år sedan.

FAKTA

Storlek: 3 ha

Beslutsår: 1935

Syfte: att bevara ett geologiskt intressant landskapsavsnitt och Ölands bäst utformade raukfält.

HITTA HIT

Raukfältet ligger cirka 8 km NO Löttorp. Ta av mot Byrum, antingen från Löttorp eller Böda. Åk cirka 8 km respektive 6 km och ta sedan av vid skylten med texten "raukar". Efter ett par hundra meter tar man till vänster och fortsätter cirka 500 m till parkeringsplatsen.